

Ändring i förordning (2020:115) ger
möjlighet att ge fjärr- eller distans-
undervisning när en skola är öppen
men elever eller lärare är hemma med
anledning av sjukdomen covid-19.

2020.05.06

Åtgärder som redan har vidtagits

13 mars – beslut om Förordning om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta (2020:115), som bl.a. innehåller tillfälliga bestämmelser om utbildningens utformning, omfattning och förläggning som kan tillämpas när en huvudman i olika situationer håller eller har hållit skolor stängda pga. det nya coronaviruset. Med att en skola är stängd avses att skollokalerna är stängda för eleverna, men att fjärr- och distansundervisning bedrivs eller att någon verksamhet tillfälligt inte alls bedrivs. [Läs mer här.](#)

19 mars – beslut i riksdagen om Lag om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid, som bl.a. ger regeringen möjlighet att stänga skolor. [Läs mer här.](#)

Åtgärder som redan har vidtagits forts.

20 mars – beslut om ändring i den förordning som beslutades den 13 mars. Ändringen innebär bl.a. att vid en eventuell stängning av bl.a. förskolor ska omsorg ges till barn och elever som har en vårdnadshavare som behövs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet samt för barn som har behov av omsorg av fysiska, psykiska eller andra skäl t.ex. sociala. [Läs mer här.](#)

2 april – beslut om ändring i den förordning som beslutades den 13 mars och ändrades den 20 mars. Ändringen innebär bl.a. att de tillfälliga bestämmelser om utbildningens utformning, omfattning och förläggning som kan tillämpas i en stängd skola även kan tillämpas om en skola hålls delvis stängd. [Läs mer här.](#)

Syftet med den ursprungliga förordningen som beslutades den 13 mars

Eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, same-skolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska vid en stängning kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning genom att huvudmannen får undervisa på annat sätt och vid andra tidpunkter än vad som anges i skollagen. Det innebär t.ex. att fjärr- och distansundervisning får användas i större utsträckning än vad som annars är tillåtet eller att en termin får förlängas.

Foto: Jessica Gow/Regeringskansliet

Syftet med ändringen i förordningen som beslutades den 20 mars

Vid en eventuell stängning av bl.a. förskolor ska barn eller elever som

- har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet, få omsorg i den omfattning som behövs för att den samhällsviktiga verksamheten ska kunna upprätthållas,
- av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i förskola eller fritidshem erbjudas sådan omsorg.

Syftet med ändringen i förordningen som beslutades den 2 april

Ändringen innebär att de tillfälliga bestämmelser om utbildningens utformning, omfattning och förläggning som kan tillämpas i en stängd skola även kan tillämpas om en skola hålls delvis stängd. Att en skola är delvis stängd innebär att utbildning bedrivs med en mindre andel elever närvarande i skolenhetens lokaler och att övrig undervisning bedrivs som fjärr- eller distansundervisning eller att viss verksamhet tillfälligt inte alls bedrivs. Elever som kan få utbildning i skolans lokaler är t.ex. elever som ska genomföra vissa praktiska moment eller elever som är i behov av sådant särskilt stöd som endast kan ges i lokalerna.

Vad innebär ändringen i förordningen som beslutades den 24 april?

Vissa av de bestämmelser som vid en stängning av en skola syftar till att elever ska tillförsäkras sin rätt till utbildning genom att huvudmannen får undervisa på annat sätt och vid andra tidpunkter än vad som anges i skollagen, blir under vissa förutsättningar även tillämpliga när skolan är öppen.

Med att en skolenhet är öppen avses att skollokalerna är öppna för eleverna.

Vilka skolformer berörs av ändringen i förordningen om öppna skolor?

Ändringen berör förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet berörs inte av ändringen.

Vad innebär ändringen i förordningen om öppna skolor? forts.

Det införs ökade möjligheter för huvudmännen att bl.a. erbjuda fjärr- och distansundervisning i de fall skolan är öppen men elever eller lärare inte är eller har varit närvarande därför att de följer eller har följt en rekommendation från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19.

Lärare som i vanliga fall inte skulle stannat hemma från arbetet men som följer en rekommendation kan bedriva fjärr- eller distansundervisning hemifrån även i öppna skolor.

Elever i en öppen skola som i vanliga fall hade gått till skolan men som följer en rekommendation kan få fjärr- eller distansundervisning hemma.

Pensionerade lärare kan anställas för att bedriva fjärr- eller distansundervisning även i öppna skolor.

Är det en skyldighet för skolan att erbjuda fjärr- eller distansundervisning när skolan är öppen?

Det är viktigt att poängtera att utökade möjligheter till fjärr- och distansundervisning är just en möjlighet för huvudmännen att tillförsäkra eleverna sin rätt till utbildning, inte en skyldighet.

Verksamheten behöver organiseras så att arbetssituationen blir rimlig för både lärare och elever.

Är det en skyldighet för skolan att erbjuda fjärr- eller distansundervisning när skolan är öppen?

forts.

Huvudmännen bör överväga om det är lämpligt att bedriva sådan undervisning med hänsyn till elevernas ålder och övriga förutsättningar.

Särskilda överväganden behöver göras för elever i t.ex. specialskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan.

Vid val av undervisningsform ska vidare beaktas att eleverna i grundskolan och motsvarande skolformer utan kostnad ska ha tillgång till lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning.

Sammanfattning - När är fjärr- och distansundervisning tillåten i större utsträckning än i vanliga fall?

Fjärr- och distansundervisning är tillåten utöver den ordinarie skolregleringen när skolan är öppen

- om det behövs på grund av att lärare eller elever inte är eller har varit närvarande i skolenhetens lokaler därför att de följer eller har följt en rekommendation från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19.

Sammanfattning – När är fjärr- och distansundervisning tillåten i större utsträckning än i vanliga fall?

forts.

Fjärr- och distansundervisning är tillåten utöver den ordinarie skolregleringen när skolan är eller har varit stängd eller delvis stängd

- om en så stor andel av personalen är frånvarande med anledning av covid-19 att det inte går att bedriva verksamhet,
- efter samråd med smittskyddsläkare som en åtgärd för att motverka smittspridning,
- därför att skolan ligger i ett område som Folkhälsomyndigheten beslutat ska vara avspärrat, eller
- på grund av en rekommendation från Folkhälsomyndigheten.

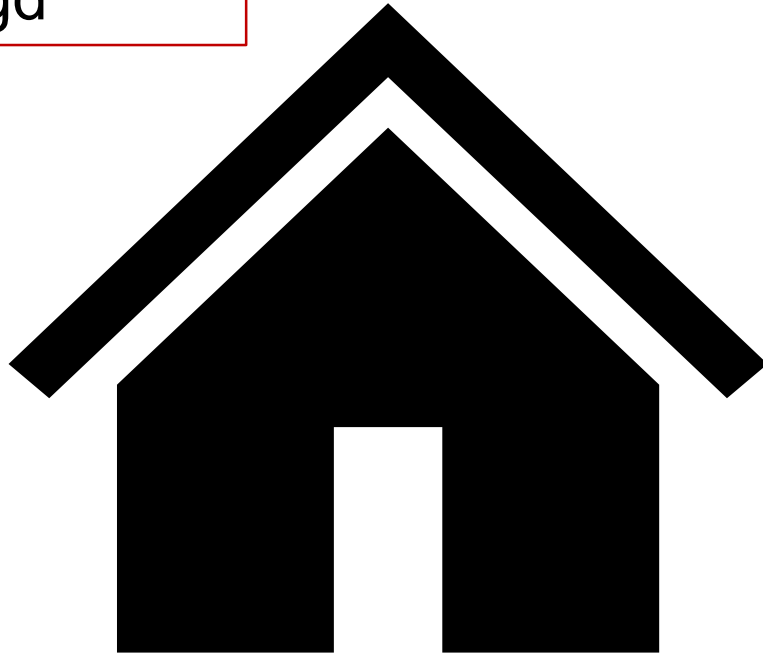

Sammanfattning – När är fjärr- och distansundervisning tillåten i större utsträckning än annars? forts.

Att som huvudman välja att helt övergå till fjärr- och distansundervisning är enbart möjligt om skolan är stängd.

Exempel på hur verksamheten kan se ut med de ändringar som beslutades den 13 mars

Skolan är stängd

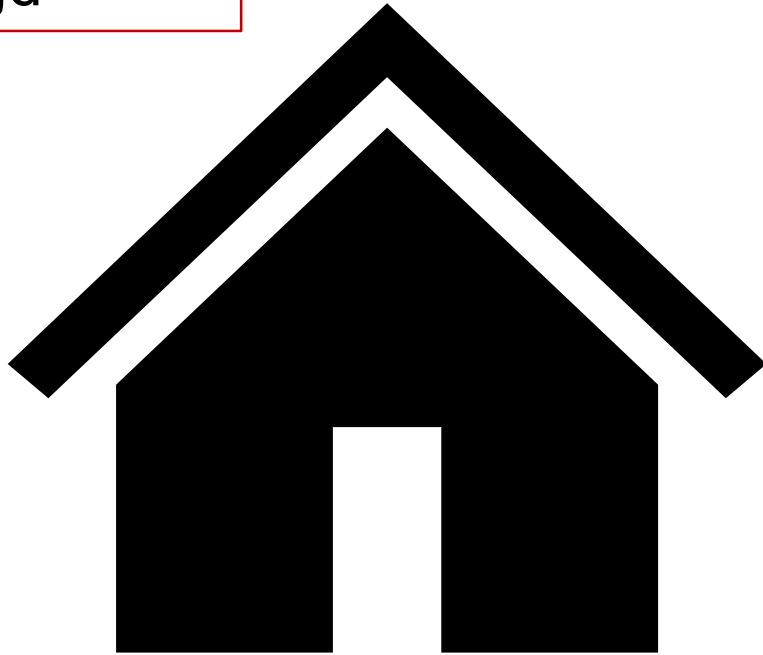

Exempel A

Skolenhetens lokaler är stängda för eleverna. Däremot får eleverna fjärr- eller distansundervisning.

Exempel på hur verksamheten kan se ut med de ändringar som beslutades den 13 mars

Skolan är stängd

Exempel B

Skolenhetens lokaler är stängda för eleverna. All skolverksamhet är stängd. Det bedrivs inte någon undervisning eller utbildning alls.

Exempel på hur verksamheten kan se ut med de ändringar som beslutades den 2 april

Skolan är delvis stängd

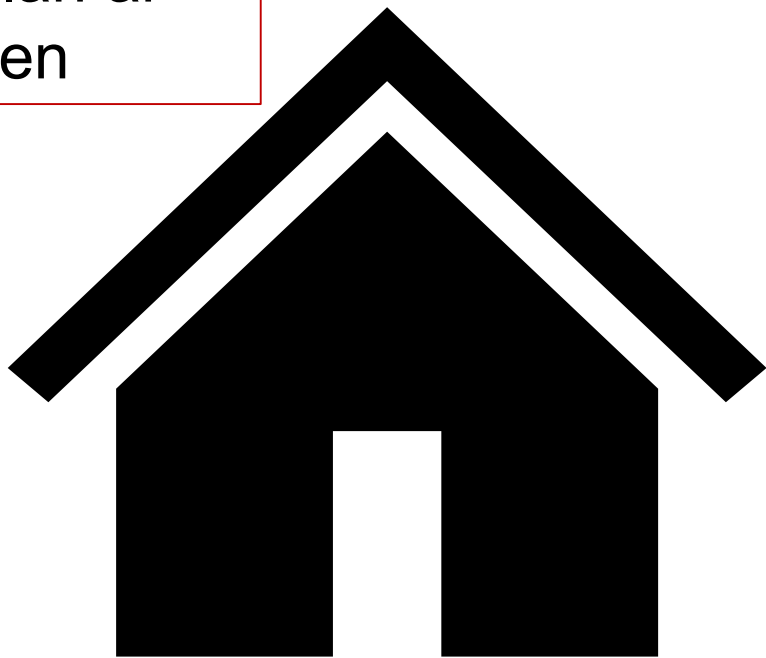
Exempel C, gymnasieskola

Skolan är delvis stängd och undervisning bedrivs huvudsakligen som fjärr- eller distansundervisning.

En mindre andel av eleverna får dock utbildning i begränsad utsträckning i skolenhetens lokaler.

Exempel på hur en skolas verksamhet kan se ut med de ändringar som beslutades den 24 april

Skolan är
öppen

Exempel D

De flesta elever och lärare är i skolan. Eleverna får ordinarie undervisning och deltar i all skolverksamhet. En del elever och lärare är hemma eftersom de följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer, t.ex. att stanna hemma på grund av symtom på smitta.

Fjärr- eller distansundervisning får, om skolan och lärarna har möjlighet, ges i denna situation både till elever som befinner sig i skollokalerna och till elever som är hemma på grund av en rekommendation.

Vad gäller för skolmåltiderna?

Skolmåltider är viktiga för att eleverna ska kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning.

Eleverna i förskoleklass samt grundskola och motsvarande skolformer har enligt skollagen rätt till näringsriktiga skolmåltider.

Även eleverna i gymnasie- och gymnasiesärskolan får ofta skolmåltider även om huvudmannen enligt skollagen inte måste erbjuda eleverna sådana måltider.

Vad gäller för skolmåltiderna? forts.

Om en skola är öppen eller delvis stängd har eleverna i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer rätt till avgiftsfria skolmåltider.

Om en skola är stängd och det bedrivs fjärr- eller distansundervisning har eleverna i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer också rätt till skolmåltider. Detta kan lösas till exempel genom att frysta maträtter för en hel vecka kan finnas för avhämtning genom ett rullande schema.

Om en skola är stängd och utbildning inte alls bedrivs har eleverna i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer dock inte någon rätt till skolmåltider. Denna rätt förskjuts tills dess att utbildningen upptas igen.

Förordningens giltighetstid

Åtgärderna ska tillämpas under förordningens giltighetstid vilket är 27 april 2020 – 30 juni 2021.

Foto: Jessica Gow/Regeringskansliet